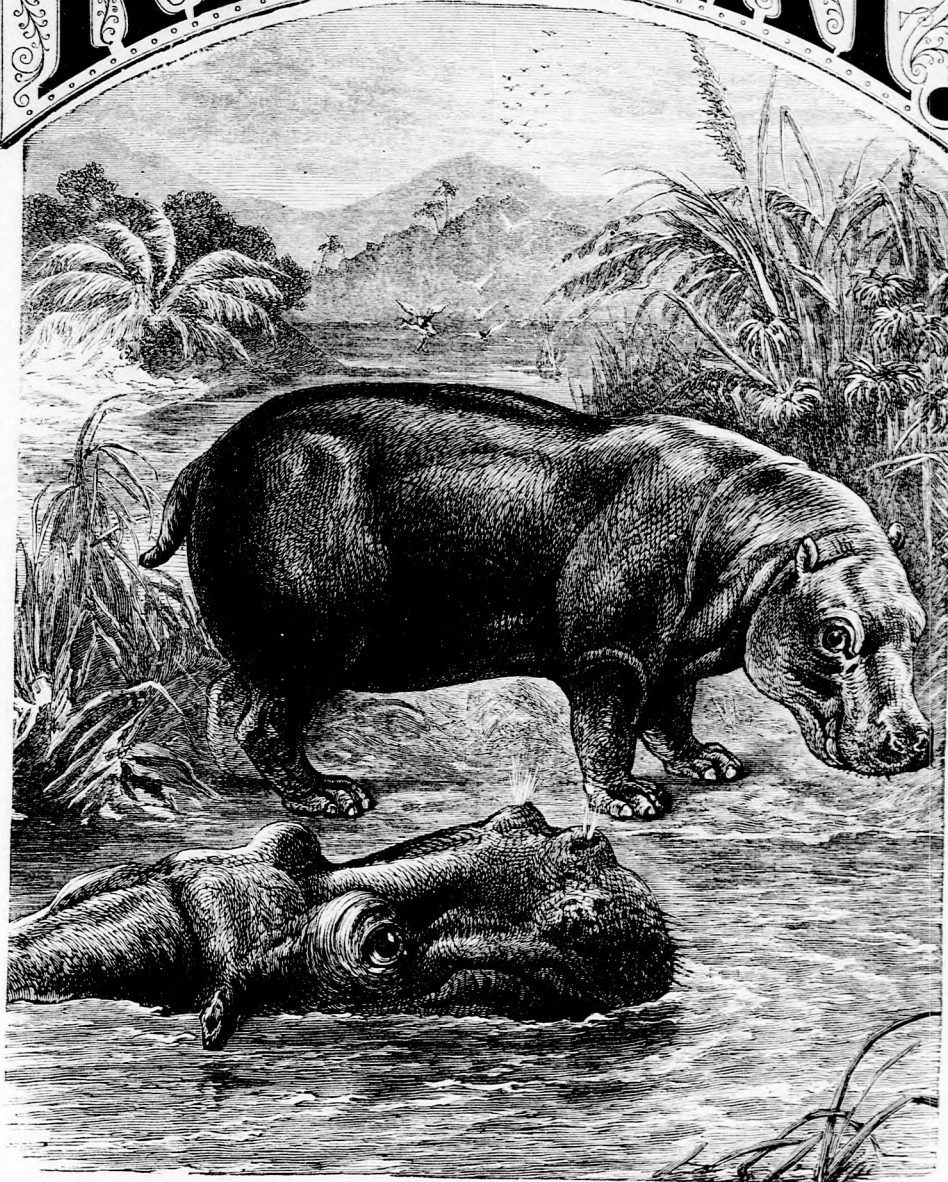

KIS LAP

BABA-NÉGYLÁBUAK. *Hippopotamus-csikó.* (Lásd a 254. lapon.)

XXXIII. kötet, 16. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. október 16-án.

A SÁNTA SZOMSZÉD.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

ZEN nagyot nevettek és megkezdték a kergetőzést a könyvvel. Magasra dobták s a ki hamarabb elkapta, az dobta tovább. Pali busan nézett utánok. Csak a szép könyvet sajnálta, arra nem is gondolt, hogy ezek a gyerekek kétszeresen csuf dolgot művelnek. Mert hiszen ő oda adta nekik utolsó darab kenyerét, mikor éhesen hozzá folyamodtak s íme, nemcsak meg sem köszönték, de még ily rútul hálálják meg. Egyszerű, tanulatlan fiu volt, nem igen tudta, hogy olyan gazdag uri gyermekeknek mi szabad, mi illik: de azt mégis érezte, hogy amit most tesznek, az nem szép, az nem mutat jó szívre. Ha oly kevéssé becsülik azt a könyvet, hogy csupa játékból tönkre teszik, nem hagyhatták volna inkább nála? Akár oda is ajándékozhatták volna, ha nekik nem kell.

— Ha én olyan gazdag urfi volnék, azt tettem volna, gondolá Pali. Hanem ők csak engemet akarnak megboszantani, mert látták, mennyire szerettem ezt a szép könyvet. Igaz is... ugy sajnálom, annyi szép van benne!

Ezalatt a három testvér tovább szaladt, folyton lapdázva a szép könyvvel. Azaz már nem volt szép egy csöppet sem, a sok zuhanástól szétmállott s a hányszor feldobták, mindig több meg több levél szakadozott ki és röpiült szanaszét. De nekik éppen ez volt nagyon kedvökre való multság s nagyokat nevettek, mikor a szél messze röpiített egy-egy kiszakadt levelet.

Olyan jól mulattak, hogy és vették, hova jutnak a nagy dobálózás közben. Pedig jó lett volna, ha egyébre is néznek, nemcsak a pajkos csinyből tönkre tett játéokra. Mert amint egyszer Béla ismét teljes erejéből feldobta a könyvet, hát hirtelen valami ijesztő bömbölés hallatszott, —igen ám, mert a könyv éppen rá esett a bikára, mely a csordától kissé távolabb ott a földön heverészett. Éppen az orra hegyén koppant nagyot a könyv kemény táblája.

Senki sem szeretné, ha ilyen módon költenék föl édes szendergéséből és persze a szilaj bika sem szerette, kivált mikor ő nem volt ahhoz szokva, hogy valaki tréfálni merjen vele. Föl is ugrott nagy böszön és szétnézett, hogy ki merészel beleskötni? Persze rögtön meglátta az alig pár lépésnyire álló gyermekeket és vad bömböléssel rögtön ellenök indult.

Béla és testvérei az első pillanatban majd kővé váltak, mikor a hatalmas és veszedelmes állat ott termett előttök. Ugyancsak elmúlt a pajkos és elbizakodott kedvök.

— Jaj, a bika! Fussunk! kiáltá Béla.

Mást nem tudtak tenni, ámbár azt is gondolhatták volna, hogy ez nem sokat használhat, mert a bika sokkal jobban tud szaladni, mint ők, különösen mint a kis Lórika. Hátra is maradt a kis leány és halálos rémületében kétségbeesetten sikoltozott. Béla és Andor kissé előbbre jutottak és jól hallották a sikoltozást, de nem álltak meg, mert ugy sem tudtak volna segíteni.

És még valaki hallotta a sikoltozást és látta a veszedelmet: ez a valaki pedig

Pali volt, a ki a domboldalról busan és boszusan nézett volt utánok. Mindjárt, a mint a bösz bika fölemelkedett, látta, hogy itt baj lehet. Ő is felugrott, elfelejtett haragot, bánatot, és csak arra gondolt, hogy azoknak a garázda gyermekeknek segítségére lehet szükségök. Ő nem volt olyan elkényeztetett urfi, nem is ijedt meg egykönnyen, kivált mikor azt látta, hogy veszedelem fenyeget valakit.

A veszedelem pedig nagyon a sarkában volt Lórikának. A bösz bika a kis leány után iramodott, mert ez maradt leghátul és pillanatról pillanatra közelebb jutott hozzá. Béla és Andor, a mint rémült futásokban hátra pilantottak, látták, hogy még csak egy percz kell és a dühös állat felökleli a leánykát.

De az az egy percz elég volt Palinak, hogy óriási ugrásokkal ő is ott teremjen. Nem igen tudta, mit csinál, csak azt tudta, hogy a bikát föl kell valamiképp tartóztatni. Legfőbb ideje volt, mert a bika már alig négy-öt lépésnyire volt Lórikától, ki halálos ijedelmében szinte érezte már a bösz állat forró lehelletét. Még egy pillanat és vége van.

Nem lett vége. Mert épen ekkor ért oda Pali. Nem volt egyebe pásztorbotjánál, mely jó erős furkós bot volt ugyan, de mégis nagyon gyöngye fegyver egy olyan hatalmas állat ellen. Pali azonban nem tétozódott, hanem teljes erejéből nagyot csapott a bika szeme közé. Olyan erős volt a csapás, hogy még a kemény természetű bösz állat is megérezte és kissé szikrázott bele a szeme.

A váratlan vakmerő támadás meglepte a bikát s hirtelen megállt, hogy

lássá, ki bántja. Pali ezalatt még egyet ütött rá, és ezzel persze még inkább magára vonta a dühös állat figyelmét és haragját. Hirtelen oda fordult Pali felé, most már őt támadta meg. Pali igyekezett félre ugrani és menekülni, csakhogy ez már nem volt lehetséges, nagyon közel álltak egymáshoz. És a következő pillanatban Pali magasra röpült, — a bika felöklelte és nagy ívben dobta a levegőbe.

A három testvér ezalatt már biztos távolságba jutott s hátrafordulva látta, mi történik. Azt látták, hogy az a szegény fiu az ő megmentésök végett szállt szembe a bösz állattal, de egyebet nem tudtak tenni, mint hogy ijedten sikoltoztak. Az nem jutott eszökbe sem, hogy segíteni kellene, nem is tudták volna miképp, mert nagy hetykességök és elbizakodottságuk most hirtelen elmúlt; érezték, hogy egészen tehetetlenek és ügyefogyottak a veszedelemmel szemben.

(Vége következik.)

ALKU.

(Képpel a 245. lapon.)

ADDSSZA azt a kicsi bábút
Nekem, te bohó!
Hiszen a bábu-játék nem
Füünak való.

Adok piczulát érette,
Vagy — nem bánom hát:
Kilencz darab kerek, piros,
Borizü almát.

Vagy ha ezt is keveselnéd:
Hol a kaputod?
Tudom rongyos — rakok reá
Foltot vagy hatot.

AZ ÖRDÖG KERTJE.

— Szüreti történet. —

(Vége.)

KLÁRA elkezdett kacagni teljes szívéből.

— Hát semmit se tud, semmihez se ért? kérdé falusi őszinteséggel.

— Én, mondá Marianne szintén nevetve, sokkal többet tudok, mint ti;

tudok nemcsak olvasni, inni, himezni, hanem zongorázni, énekelni, rajzolni ...

— Jaj, mi ebből semmit sem tudunk; mondá Lujza.

— De mégse tud tejfölös káposztát főzni, felelé Klára. Én pedig tudok olvasni ... meg énekelni is ... mindjárt el is énekelem az ördög-nótát, ti ketten még táncoljátok

GYŐZELMES HADSEREG. (Lásd a 252. lapon.)

Klára elkezdé danolni:

Holnap lesz már a szüret,
Csapunk lakodalmat.
Gyere te is, kis leány,
Majd megtáncoltatlak.
Szól a koma, hogy igen!
S szól az ördög rá: de nem!

A kicsik tánczolva ismételték az utolsó sort, kidülesztve szeméiket s kiáltva, mint valami kis ördögök.

Mialatt így ugrándoztak, észre sem vették, hogy az ég beborult.

— Nézd, kiáltá Lujza, mily sűrű sötét felhő száll ott a templom fölött!

— Jaj, mondá Klára, mily fekete s mégis vörös!

— Épen, mint a tavalyi, mely jégesöt hozott a szüret utáni napon; jegyzé meg Lujza.

— Inkább utána, mint előtte, mondá Klára. Mert már esni is kezd, szaladjunk hamar haza.

— Igen, bizony, siessünk, mondá Lujza, mert már ugyancsak szakad a zápor ott a szőlők felé.

— Oh Istenem, milyen unalmas már ez! mondá Marianna. Milyen jól mulatunk!

Egyszerre nagyot dördült s villámlott.

— Jaj Istenem, dörög! Gyorsan, gyorsan, fussunk, mert bőrig ázunk...

De csakhamar megjelent az inas, ki esernyőket hozott s a gyermekek baj nélkül jutottak haza. A zápor megeredt, a szél nem volt valami erős, de hajh! nagy jégdarabok is hullottak. A gyermekek azonban mégsem vették valami sokra az egész

ALKU. (Lásd a 234. lapon.)

zivatart s áthaladva a major udvarán, Klára torka-szakadtából éneklé:

Holnap lesz már a szüret... stb.

Andris gazda, ki a tyukól eresze alatt húzta meg magát, mikor a kis leány azt mondá:

»Szól a koma, hogy igen...«

Andris belekiáltott:

»Szól az ördög rá: de nem...!«

Klára elsikítá magát.

— Oh a förtelmes, mondá, hogy rám ijesztett! Gonosz Andris, megálljon! Nem adok neki több füvet a báránya számára.

Mikor beértek a szobába, egyébről se beszéltek: csak mind a szüretre s annak örömeiről.

A gróf is megjött Mártonnal. Elhatározták, hogy a következő szombaton Marianne kisasszony a majorba jön s ott marad egy hétig, hogy a szüret első felét teljesen élvezhesse.

— Oh köszönöm, kedves jó apa ; de pompás lesz! . . .

— Köszönjük, köszönjük Méltóságodnak, mondák a kis leányok.

— Mindent rendbe hozunk, hogy Marianne grófnőt illendően fogadhassuk ; jegyzé meg Lujza.

— Mindent kitisztogatok a vendégszobában, mondá Klára.

— Legyen nyugodt a méltóságos gróf úr, a kisasszony semmiben se fog hiányt szenvedni ; tevé hozzá Márton.

— Nem kételkedem, mondá a gróf. Különbö Marianne jó leányka, játsszani pedig nagyon szeret. Csak attól tartok, hogy több lesz a szőlő, amit megeszik, mint a mit a *csomiszlóba* (gyömöszlőbe) fog hordani . . .

Márton mosolygott a gróf megjegyzéseire s a hintóig kísérte vendégeit. A hintó a majorház előtt várakozott.

— Még csak ez kellett! mondá Andris — Márton úr kapuja előtt grófi hintó. Hogy felvitte Isten a dolgát, na! . . . Oh te hizelgő, te ravasz Márton! . . .

S morogva indult befelé a házba.

— Tehát szombaton, kisasszony ; mondá Klára. El ne felejtsem ám egy kis kézi-kosarat hozni . . . szüretkor olyan kell, tetszik tudni, *györi garabó!*

— Szolgálója kisasszony, mondá Lujza. Szombaton!

— Igen, kedveseim, igen, szombaton ; kiáltá Marianne.

Klára elkezdett énekelni:

»Csapunk lakodalmat . . . stb.«

A kocsi elrobogott s a kerekek által okozott zajba, mintha egy éles hang vegyült volna: »Szól az ördög, hogy: de nem!«

A várvavárt szombat megérkezett. . . Marianne megkérte apját, hogy még előtte való nap ott lehessen, hadd lássa, mikor a munkások megnyitják a szüretet. Különbö is tudta, hogy fogadására minden készen van. Öreg dadája elkészítette a szükséges csomagot és semmit sem felejtett ki; mert hiszen ő nevelte kis korától fogva Marianne grófnőt s szívéből lelkéből szerette, mert az is nyájas és szelid volt hozzá.

Marianne igen kedves, szeretetre méltó gyermek volt. Öszintesége, vigsága és jótékonyága széles körben ismeretes volt s ha nem lett volna drága uri ruhába öltözve, falusi kis leánynak nézték volna, annyira szép gömbölyű s piros volt az arczocskája.

— Keljünk fel, dada; mondá, mikor szombaton reggel fölébredt. Keljünk fel, már késő lehet.

— Csak öt óra még; viszonzá az öreg.

— Jól aludtál?

— Nem épen, ágyam tulságos puha volt.

— Az enyém bizony jobb, mint az intézetbeli.

— Hej, mindig féltettem az én kis aranyomat azoktól a vas ágyaktól. De hát ez a mai divat, mondá a dada vállat vonva. Másként aludtak ám ezelőtt a mi gyermekeink.

— Jól van, jól van! Ott is csak épen olyan jól alszom én, mint ebben a puha

fészekben s öblös ágyban. De nézd csak, négy olyan kis leány elférne benne, mint én! Nos, csókolj meg dadám, kívánj jó reggelt s öltöztess fel.

— Öltözéke készen van.

— Ugyan ez a kék merino-ruha és ez a bársonykabát... hiszen igen melegen lesz...

— A reggelek hüvösek s még arra is fogom kérni, hogy ne kalapot tegyen, hanem kösse be fejét a kék selyem kendővel.

— De hisz ez alkalmatlan lesz. Elég sűrű a hajam, nem fog a fejem megfázni.

— Nem, majd hátrakötöm a fejkendő sarkait, mondá a dada s szépen kiegyengette a Marianne hajfonataiban levő rózsaszín selyem csokrokat.

— Hát ezekkel a csuf pacslikkal mit akarsz? kérdé Marianne megrémülve.

— De hisz ez dupla talpu cipő s megóvjá lábaeszkait a nedvességtől. Ime keztyűi is itt vannak...

— Köszönöm, de hogyan vágok akkor szőlőt, ha keztyűt huzok? ... Nem kell!

— De hisz eldurvulnak akkor a kezei... azok a szép kis kaesók!

— Na, hiszen nagy kár is lesz! Oh, de mennyire elkényeztetsz! Gyerünk hamar. Már várakoznak reánk bizonytal.

Csakugyan: a munkások már lennáltak az udvaron, kétfelől sorfalat képezve.

Márton csinos szürke ruhában, nagy szélű szalma-kalapban s egy kis sarlóval kezében állt az ablak alatt, karján egy nagy kosár, oldalán pedig szőlőlevél füzér volt.

Lujza és Klára széles ingvállú, fekete pruszlikot vettek magukra és rövid bő

ránccos ruhát; mindkettő elibe szép tiszta kék vászon-kötő volt kötve s karjaikon ujdonatuj füzfa-kosarat vittek. Lujzának szép selyem kendő volt a derekán átkötve. Klárának fején pedig babos selyemkendő díszelgett.

Márton a karját nyujtá Marianne grófnőnek, ki szintén tartott karján egy szép kis könnyű kosarat, mellyel dadája látta el, a kosárba pedig egy pár kis ollót is tett, hogy el ne fáradjon nagyon a keze a használatban.

Utánok Lujza, Klára és a dada mentek, kiket a majorbeliek s a meghívottak követtek.

Marianne volt a szüret királynéja. Az egész uton apja bérlőjével beszélt, ki megmagyarázta neki a szüret sorát. Marianne el volt ragadtatva, mikor megtudta, hogy lesz a szőlőből bor, s mikor a híres ördögkerthez eljutottak, bámulva nézte a rakott tőkét, s az a szőlőfürt, melyet lemetszett, osztatlan csodálatban részesült, annyival inkább, mert Klára és Lujza, kik mellette dolgoztak, unszolták, hogy egye is meg, amit Marianne minden nagyobb huza-vona nélkül meg is cselekedett.

— Nézzétek csak, mondák a parasztok, a grófkisasszony is itt van a szüreten.

A reggel pompásan tölt el; az időjárás kissé túl meleg volt ugyan, de hát az nem rontotta jókedvöket.

Délben, mikor felhozták a jó juhhusos tarhonyalevest, azután a tejfölös juhhusos kását a nagy bográcsokban, melyekből csak úgy kanalazták a szüretelők az ételt, mindegyik felkiáltott s hangos vígsággal nyilvánította tetszését. Azt gon-

dolhatjátok, hogy a grófnőt külön szolgál-
ták ki: de az első kanál levest ő merítette
ki a közös tálból s mindnyájan éljent ki-
áltottak a kis szüretelő társra és vigan
láttak az evéshez.

Olykor-olykor felpillantott Márton
az égre, s lassanként a jó kedve nagyon
alá kezdett szállni.

Nemsokára mintha dörej hallatszott
volna a távolból.

— Valjon mi az? kérdé egy munkás,
azt lehetne hinni, hogy dörgött.

— Nem, mondá Márton. Habár majd-
nem olyan volt; gondolá magában.

— Nézzétek csak, a feeskék nagyon
alant röpülnek, mintha az idő megnehe-
zednék... mondá Márton öreg szom-
szédnője.

— Ni, mintha esnék amott; mondá
Andris.

— A felhő még messze, mondá egy
legény; ne rémitgessen.

— Lám, lám, folytatá András moso-
lyogva, az ördög könnyen rámondhatja
még, hogy: nem.

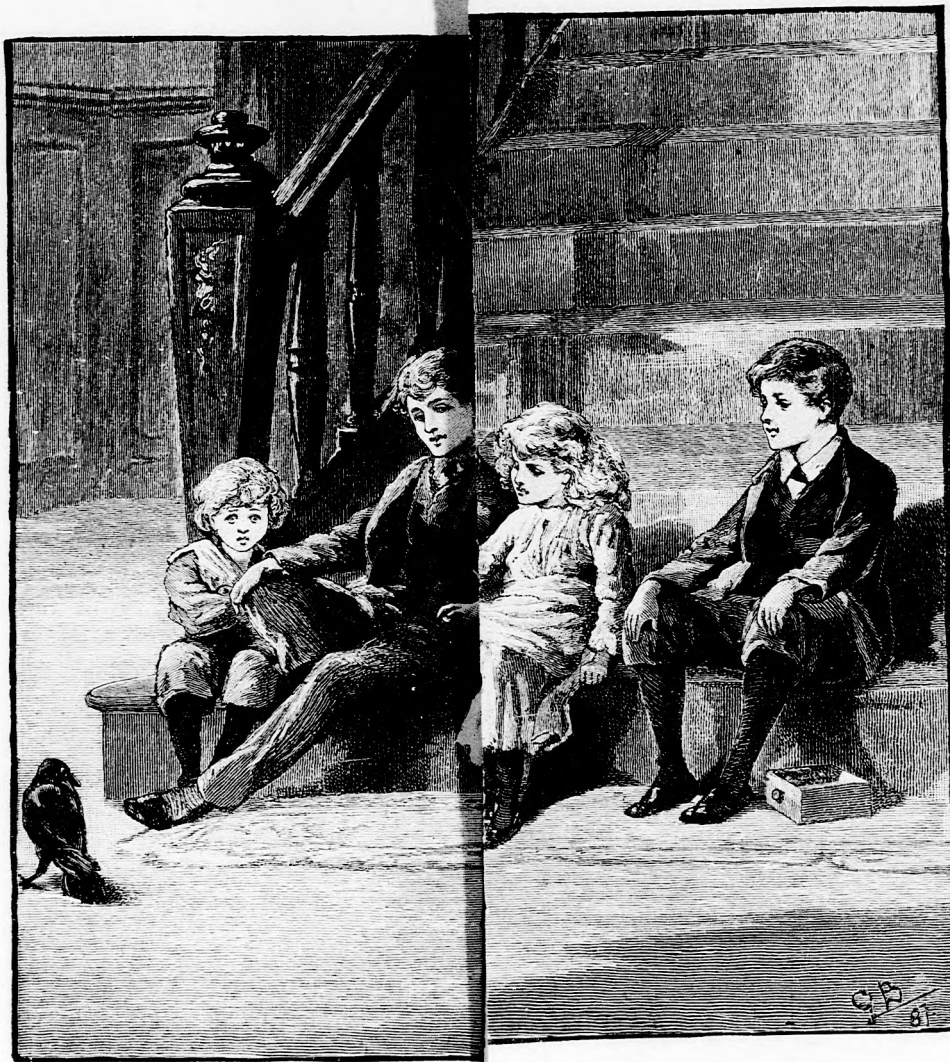
A legény vállat vont.

— Dada! mondá Márton egész hal-
kan az öreg asszonyhoz, a kocsi, melyen az
ételt hozták, még lenn áll, vigye magával
Marianne gróf-kisasszonyt, mert félek,
rosz idő lesz... De csak úgy tegye, ké-
rem, hogy észre ne vegyék.

A dada intésére Marianne követte
őt, de kissé haragos képet vágva. Nem
vették észre Márton halálsápadt arcját,
ki rászégezven szemeit az ég egyik pont-
jára, így szólt magában:

— Ha meg nem fordul a szél egy
óra alatt, akkor végünk van, a termés

semmivé lesz téve!... A tompa moraj,
melyet hallani véltek, mind hangosabbá
lón, a nyomasztó meleg hűvös szélnek
adott helyet, a nap eltűnt a felhők mö-
gött, alig lehetett lélekezni; a fürtöket

A VÉN HOLLÓ (a 254. lapon.)

m lehetett a szőlőlevelek között meg-
itni, az egész föld színe sötét homályba
borult; a madarak nem énekeltek s röp-
ködtek többé, sőt a szüretelők vig kedve
is oda lett... hanem azért folytatták

munkájokat s szedték a szőlőt, alig figyelve
a vészterhes felhőre.

Csak Márton nem tudott semmit csi-
nálani: remegett s szemei könnyekkel teltek
meg. Mert csak Márton látta, mint köze-
leg a felhő, csak ő sejtette a borzasztó valót.

Egyszerre irtóztató forgószelel kere-
kedett. A falu eltűnt a szél által fölka-
pott homokfelhőben, az asszonyok, gyer-
mekek sikoltani kezdtek. A munkát abba-
hagyják s alighogy kijöttek a szőlőből,
hullott a jég, mint a záporosó... a dörgés
mind erősebb, a villámlás sűrűbb lett...
a szél süvöltött, a vihar mindenfelől kitört.
Már nem is védelmezték magokat a kinn-
rekedt munkások, egy részök a földre
vetette magát, mások a kövekbe, fádba,
vagy ami kezök ügyébe esett, abba ka-
paszkodtak bele.

Márton a karjai alá kapta két kis test-
vérét s bátran indult velök hazafelé. De
szívében fájdalom s kétségbeesés volt.
Egy percz alatt tönkre ment minden
reménysége, mert galambtojás nagyságu
jégdarabok hullottak. Futása közben látta,
mint roskadnak le a tőkék s hullanak le
a fürtök a jég kopogása alatt. Látja
a veszélyt s nem tud segíteni, látja a pusztu-
lást s nem képes azt sem megállítani,
sem elhárítani.

Lujza és Klára sírva rohantak báty-
jokkal, mert tudták ők is jól, hogy az min-
den reménységét az »Ördög-kertjébe«
vetette.

— Ne sírjatok, gyermekek, mondá
Márton, keblére szorítva őket. Csak más
szerencsétlenség ne történjék, csak nek-
tek is meg ne ártson a jégeső: ez az, amit
Istentől kérek.

— Oh bátyám, oda a szép szüret! zokogá Lujza...

— Oh beh kár, beh kár... sóhajta Klára.

— Igen, ez nagy kár, viszonzá búsan Márton.

Egy erős szélroham kényszeríté Mártont s testvéreit, hogy magukat egy tölgyfa alatt meghúzzák.

Az erdők hatalmas királya: a százasdos tölgy, baj nélkül állt ellen a jégesőnek: a földben mélyen rejlő gyökerei megingathatlanok voltak. Mit bánta ő, ha egy pár lombja le is hull!

A vihar végre csendesülni kezdett, a felhők szétoszoltak s az ég még kékebb, még tisztább volt, mint reggel; a madarak elhagyták rejtett helyöket s újra víg éneket csattogtak: a felfrissült tők-levelek élénken ragyogtak s a természet fölvette újra vidám színezetét... Csak egy kis földdarab volt elpusztulva, tönkretéve, s vele egy kis család jóléte is.

Mikor az eső elmúlt, szegény Márton s testvérei elhagyták végre menedék helyöket s hazafelé indultak.

Fele uton találkoztak néhány jólelkű szomszédal, kik Márton s testvérei elébe mentek. A csoport között haladt egy paraszt, karjába kapaszkodva egy uri kis leány is, mellette pedig a dada. Csakugyan a kedves Marianne, ki nyugtalan volt és sajnálta a kárba veszett szép fürtöket. Ugyanis éppen mikor legjobban dühöngött a vihar, akkor fordult be a kocsi az udvarba.

— Oh, oh! mondá Andris gazda, ki a saroglyába huzódott meg anélkül, hogy észrevették volna s onnan suttyomban le

is szállt, — tojás nagyságu jég hullt éppen az »Ördögkertjében«; úszik a szüret annak már vége vagy mi... mondá gonosz oldalpillantással. Lám, lám, így van ez, ha az ördög azt mondja: nem!

S repedt fazék hangon kezdte a kis vers két utolsó sorát dalolni.

— Ugyan, hogy lehet dalolni, mikor ilyen bajt lát az ember! méltatlankodék Marianne.

A dada Andris gazdára nézett.

— Ennek az embernek gonosz a nézése is, mondá.

— Valóban, ez rossz ember, mondá a kocsis, Márton gazdának nagy ellensége, pedig ez a legjobb ember a világon. Bizonyos vagyok benne, hogy nem bánná ez a gonosz ember, ha a vihar tönkre tenné az »Ördögkertet«.

— Oh a csúf!... mondá Marianne.

E beszélgetés közben oda ért egy munkás is és sirva panaszolta el az »Ördögkertet« megsemmisülését.

— Vége! Vége! Szegény jó gazdánk tönkre van téve erre az esztendőre: minden szőlő elpusztult. Oh, az embernek elfacsarodik a szive, ha látja, mint feküsznek a szőlőfürtök összetörve a porban... oda a felséges bor!... Mennyi pénze veszett el szegény, jó gazdánknak!

— Mit gondol, mennyi pénzt kapott volna belőle? kérdé a dada.

— Bizony legalább is ezer forintot.

— Ezer forintot! kiálta Marianne. Ugy-e az sok pénz, ezer forint?

— Sok bizony, kivált egy szegény bérlőnek. Ebből kellett volna megfizetnie az árendát, aztán kifizetni a cselédjeit és

megélnie a jövő szüretig. Nem tudom, most honnan veszi.

— Dobra kerül mindene, koldusbotra jut! sóhajta a munkás.

Marianne nem szólt többet, de nagyon elgondolkozott. Aztán hirtelen így szólt:

— Már csöndesül az eső, elvonult a fürgeteg. Menjünk szegény Márton élébe. Remélem, nem történt semmi bajuk az én kis barátnőimnek.

Igy találkoztak ott az uton. Márton gazda nagyon sápadt volt és szóvalan, Lujza és Klára is szomoruan ballagtak mellette. Bizony még annak sem tudtak örülni, mikor a kis grófkisasszonyt megpillantották.

— Hála Istennek, nincs baja senki-nek sem, ugy-e? szólt Marianne. No, nem kell annyira elesügedni, Márton gazda. Nekem otthon a nevelőnő mindig azt mondogatta, hogy a jó Isten nem hagyja el azt, a ki bizik benne.

Márton gazda busan mosolygott, mikor a gyermekleányka próbálta őt vigasztalgatni. De csak a vállát vonogatta, mint a ki olyanformát gondol, hogy nem sokat ér itt a vigasztaló beszéd, kivált egy kis leány beszéde, a ki még okos tanácsot sem tud adni.

Visszatérek a házhoz és Marianne meghagyta, álljon elő a kocsí, mert tüstént haza akar menni.

— Jól teszi! szólt Lujza bánatosan. Itt már nincs többé mulatság!

— Csak azt mondom nektek is, ne essetek kétségbe. Nem azért megyek el, mert nincs többé mulatság, hanem . . . no, még nem tudom, hogyan lesz. Isten ve-

tek! Talán még ma vagy holnap látni foglak ismét.

A jószívű leányka alig várta, hogy otthon legyen. Szaladt atyjához és könyezve beszélte el Mártonék szerencsétlenségét.

— Apácska, édes jó apácska, segíts rajtok! Mindig azt hallom, hogy nagyon gazdagok vagyunk . . . nekem inkább nem köll egész esztendőn át se játék, se ruha . . . add nekik azt a pénzt! Oh, az a két leány olyan kedves, olyan derék! És most olyan szomorúak!

A gróf meghatva nézte jó gyermekét.

Ő maga is megszerette a derék, iparkodó Mártont és jóra való hugoskáit s kívánta, hogy ilyen derék emberek ne jussanak tönkre. Hát még mikor Marianne oly szépen kért érttök!

— Jól van, kedvesem, szólt a gróf. Menj és fogass be, mindjárt indulunk.

Még nem is esteledett, már ismét ott állt a grófi hintó Márton gazda háza előtt, nagy boszuságára az irigy és kárörvendő Andrisnak. Marianne ugrott ki először és vidáman kiáltá a csodálkozva eléje siető Lujza és Klára felé:

— Mondtam ugy-é, ne essetek kétségbe! Itt van apácskám, és ahol ő van, ott nem lehet baj, azt ő nem engedí.

És a gróf valóban így szólt az elősiető Mártonhoz:

— Kedves barátom, hallottam, mily nagy szerencsétlenség érte. De ne busuljon. Nekem szükségem van arra, hogy ilyen derék, becsületes bérlőm ne jusson tönkre. Én tehát elengedem az ideai árendát, arra ne legyen gonjda. És hogy egyéb gonjda se legyen, itt adok ötszáz forintot, ebből

költhet a jövő szüretig. Ezzel az ötszáz forinttal pedig nem nekem lesz adósom, hanem kis testvéreinek, mert nekik ajándékozom jutalmul, a mért olyan szorgalmasak, ügyesek, nyájasak és az én leányomat szeretetre, nemes gondolatokra indították. Most már ne legyen több szomorúság. Esztendőre pedig el jövünk újra és akkor Isten segítségével végig szüretelünk.

Márton gazda és hugoskái persze elcsapták maguktól a szomorúságot és őszinte hálával mondtak köszönetet a nemes grófnak, különösen pedig a jószívű Marianne grófkisasszonynak, ki ily szép segítséget hozott. Nem boszankodott más, csak az irigy András, ki nem akarta megtanulni, hogy a derék, iparkodó, tiszta szívű emberek segílyt találnak a bajban, mert érdemet szereztek rá jobb napjaikban.

GYŐZELMES HADSEREG.

(Képpel a 228. lapon)

BUM, trará! Dicsőn levertük.

Vissza honába kergettük

Mind a vad tatárt!

Hirmondó sincsen belőle,

Végkép megmentettük tőle

A négyes határt!

Diadallal, sippal, dobbal,

Vigan lengő lobogóval

Vonulunk be mind;

Hódolattal várnak ottan —

Ozsonnával megrakottan

Kerti asztal int!

LEGJOBB OTTHON.

— Czigza-mese. —

AJNÁLOM, kedves Miczuskám, de akárhányszor kérdezed is tőlem, csak azt tanácsolhatom: maradj itthon, nekünk macskáknak a ház körül van a helyünk, nincs semmi keresni valónk másfelé.

— De mikor én úgy szeretnék szétnézni kissé a világban, kedves Kandur bácsi!

— Meghiszem, magam is olyan szelburdi voltam fiatal koromban. Nem volt, aki előre intsen, de meg is adtam az árát.

— Hogy-hogy?

— No's, elmondom, talán okulsz belőle. Hát, mikor én olyan fiatal kis cicza voltam, mint te most, én is nyughatatlankodtam, nem értem be a sorsommal és eltökéltem, hogy világgá megyek, majd lesz még jobb dolgom is. Meg is tettem s egy szép napon utnak indultam. Eleinte nagyon tetszett a kalandozás, még az sem igen bántott, hogy néha éheztem; egy-egy madárkát csak fogtam és úgy ahogy megéltem. Már az nagyobb baj volt, mikor elesősödött az idő és nem volt hova bujnom; mentem a falvakba, de ott a gonosz kuttyák megkergettek, majd szétéptek és fáradtan, éhesen s hajléktalanul kellett tovább bolyonganom.

Egy napon, amint úgy déltájban az ut szélén kószáltam, egy nagy fa alatt valami kalitka-félet pillantottam meg. Kerkes talyigán volt, de láttam, hogy madár

röpked benne. Persze hogy kíváncsi lettem: mi az, nem lehetne-e megkaparítani? Fölugrottam a talyigára, de biz' a kalitka rostélya nagyon sűrű volt, nem lehetett prédához jutni. Hanem amint benéztem, akkor bámultam csak nagyot. Nemcsak madárka volt ott, hanem egy pár egérke is, a sarokban pedig egy nagy macska atyámfia nyújtzkodott, nyugodtan nézve, hogy madár, egér ott jár-ke az orra előtt.

— Ejnye barátocskám, de csak jó dolgod lehet, hogy oda se hederítség a jó egér-és madárpecsenyének, melyet ide tettem neked, mondtam csodálkozva.

Macska atyámfia félig szomoruan, félig gunyosan nézett rám s így felelt:

— Bizonyosan valami tapasztalatlan falusi jószág vagy, hogy így beszélsz. Azt tanácsolom, odább állj innen, a mily gyorsan csak tudsz.

Még nem is kérdezhettem, hogy miért? — már hirtelen nyakon ragadott egy erős kéz.

— Nézd csak, asszony, itt van egy szép macska... ezt is betanítjuk.

Azt sem tudtam, mi történik velem, már benne voltam egy zsákban s vittek magukkal. Hiába nyávoztam, kaparásztam, csak azt értem el vele, hogy nagyot ütöttek rám. Inkább elhallgattam és azon töprekedtem, valjon mire akarnak megtanítani? No, megtudtam mihamar és nagyon is. Azt kellett megtanulnom, hogy az orrom előtt szaladgált az egér, röpkedett a madár, de nem volt szabad hozzá nyulnom: mert ha csak egy kis gyanus mozdu-

latot tettem is, rettenetes verést kaptam. És mikor azt hittem, hogy nem lát a gazdám, próbálhatok szerencsét: mindig rajta vesztettem, mert ott leskelődtek, mindjárt nyakon csiptek és szörnyen elverték. Bele kellett törődnöm sorsomba, ott voltam én is a nagy kalitkában, körültem ugrándoztak madarak, egerek, de nem mertem hozzájuk nyulni. Oh, ez borzasztó volt.

A falvakban, városokban aztán mutogattak minket, hogy olyan csoda-állatok vagyunk, a kik macska létűnkre a világért se bántanók az egeret. És az emberek pénzt adtak a gazdánknak ezért a produkcióért.

Szomorú, nagyon szomorú volt ez az élet, százszor is megbántam, hogy kényelmes és kedves otthonomat elhagytam. Mindig csak szökésen járt az eszem és végre egy napon kilestem az alkalmas pillanatot. Gazdánk azt hitte, hogy már egészen odaszoktam és etetéskor mozogni engedett egy kicsit a szabadban. Én pedig a legelső jó alkalmat felhasználva, megszöktem. Mire észre vették, már túl voltam egy pár kerítésen, kijutottam a mezőre, erdőbe, nem találtak többé reám.

Sok keserves fáradságba, nyomorúságba került, míg hosszú vándorlás után, sokszor eltévedve, sokat éhezve, üldözötve, végre mégis haza találtam. Régi gazdám szívesen visszafogadtak, még örültek is, hogy visszatértem. Azóta itt vagyok, járok, kelek, egerészek kedvemre és nincs semmi bajom. A kinek esze van, okul a más kárán és megbecsüli otthonát, a hol jó dolga van.

A VÉN HOLLÓ.

KÉPPEL a 248—249. lapokon.)
 ÖNYVBŐL is ösmerünk,
 Láttuk a képedet:
 Vén legény vagy te már,
 Hosszú az életed.

Mátyás nagy királyunk
 Czímeres madara,
 Ki előtt lezúgott
 Sok győzelmes csata:

Ismerted tán még a
 Fekete sereget,
 Midőn az ellenre
 Csapott, mint fergeteg.

Magad ha nem: nyilván
 Láthatta az apád
 Mátyásunk hadait,
 Budai fénylakát.

A dícső hajdanból
 Mesélj, te vén madár:
 Érette jutalmul
 Egy darab hús kijár.

BABA-NÉGYLÁBUAK.

— Hippopotamus csikó. —

(Képpel a czimlapon.)

Kedves Forgó bácsi!

zt hallom, hogy minket hippopotamusokat, vagyis magyarul vízi lovakat szeretnek tunya, nehézkes állatoknak mondogatni. Én hát csak azért is bebizonnyitom, hogy nem úgy van, mert amint hírét hallottam, hogy rólunk baba-négy lábuaokról is szó van a »Kis Lap«-ban, mindjárt eltökéltem, hogy frissiben bemutatam magamat. Ha Forgó bácsi kiadja a levelemet, ígérem, hogy háladatos leszek és ha valamikor talán itt sétál

Forgó bácsi a mi Nilus folyónk partján, vagy a vizünkön csónakázik, bármennyire a kezem, — már hogy a fogaim ügyébe esnék is, nem fog úgy járni, mint tegnap azok vigyázatlan hajósok.

Talán nem is tudja, hogy ezek miképp jártak? No mindjárt elmondom.

Gyönyörű, csöndes éj volt s az apám magával vitt egy kis éjjeli kirándulásra, mert úgy véli, hogy ismernem kell a világot. Egy ideig uszkáltunk fel s alá, aztán kimásztunk a partra és ott jól lakomáztunk a kövér növényeken. Egyszerre valami zaj hallatszott, mintha evezősapások vernék a vizet. Az apám mérgesen rőfögye mondá:

— Vadászok csónakáznak erre felé. No megálljatok, majd szerzek én nektek mulatságot!

Tudni kell ám, hogy a vadászok már nagyon sokszor üldözték, kergették az én vitéz apámat s ezért nagyon nem szereti az embereket. Lebukott a vízbe s hozzám így szólt:

— Te csak maradj itt a parton a bozótban, itt nem vesznek észre.

Aztán a víz alá merült és a folyó közepe felé uszott, hol egy kis csónakban három ember evezett. Egy pillanat alatt fölfordította a csónakot s az emberek bepottyantak a vízbe; aztán hatalmas szája fogta a csónakot és összeropogtatta, mint valami gyöngye csemege-ostyát. Az emberek ijedten usztak egy nagy hajó felé, honnan másik csónak jött eléjük s el is jutottak a nagy hajóra, mielőtt az apám, a csónakrágással eltöltvén az időt, utól érhetne volna őket. A hajóról aztán lövöldözni kezdtek s egy pár golyó találta

is a bátát, de lepattant róla, mint valami hitvány borsószem. Mert olyan pompás vastag és kemény bőrünk van ám, hogy azt ugyan golyó keresztül nem furja. De azért apám mégis gyorsan vissza uszott hozzám és így szólt:

— Jőjj hamar a vízbe és merülj mélyen alá. Lövöldöznek és véletlenségből szemedbe, szádba vagy bőrhajlásba tévedhetne golyó, akkor aztán véged volna.

Lemerültünk tehát mélyen a vízbe s haza usztunk a tanyánkra, ahol familiánk többi tagjai heverésztek a parti bozóttban. Mert mi vízben és szárazon egyformán jól megélünk, ezért is neveztek el hajdanában, régesrégen hippopotamusnak, azaz vízi lónak. Pedig különben ez a név sehogysen illik reánk, mert ha láttatok már lovat — pedig ugy-e láttatok már eleget? — hát mondjátok meg, hasonlítok-e én csak egy csöppet is a lóhoz? Nem én. Hallottam, mikor egy hajón levő emberek szintén ezt mondtak és egyik még azt is hozzátette, hogy nagy sértés a délczeg, szép lóra nézve, hogy az ő nevét adták nekünk, mikor mi olyan esetlenek és csufak vagyunk. No, ezért megharagudtam egy kicsit, mert hát az igaz, hogy valami nagyon fürgék nem vagyunk, szépségünkkel sem szoktunk dicsekedni, de hát ez nem a mi hibánk és arról sem tehetünk, hogy az emberek kiválóbb nevet nem adtak reánk.

Mi különben azt szeretjük, ha mentül kevesebb dolgunk van az emberekkel. Itt élünk a meleg Afrikában, a Nilus pompás lágymeleg vizében s ha meguntuk az uszkálást, kísétálunk a partra legelészni. Mert növényevők vagyunk és ellenségeinket, különösen az embert, nem azért ha-

rapjuk agyon, hogy megegyük, hanem csak hogy ők ne bántsanak minket. A kibe pedig mi beleharapunk, annak vége. Nézzétek csak, milyen szája-torka van itt melletttem az én vitéz apámnak!

Ha azt kérditek, hogy mi fiatalok mit mivelünk? — hát csak azt mondhatom, hogy éppen azt, amit más fiatalok. Az öregeink jól gondukat viselik, a míg egészen aprók vagyunk, sűrű bozóttba rejtve tartanak s nem engednek messze elkalandozni, nehogy ármányos emberekkel találkozzunk. Rejtekünkben eljátszogatunk, akár a kis kutyák, egymással kergetőzünk, hempergünk és ha meguntuk a száraz földön, pacskolunk a vízben, uszkálunk, mert uszni már nagyon fiatalon megtanulunk. Sokáig meg tudunk lenni víz alatt s ez nagy hasznunkra van, mert ha az emberek üldöznek, lebukunk a mélybe s úgy uszunk tovább, nem látják hol vagyunk.

Minket fiatalokat különösen keresnek, üldöznek az emberek, nagyon szeretik, ha elevenen elfoghatnak. Hallottam, hogy elvisznek messzire, túl a tengeren, idegen országokba és ott bezárva tartanak, hogy olyan emberek is lássanak, a kik nem jöhetnek ide a mi hazánkba. Azt is hallottam, hogy atyámfiak, a kik ilyen fogságba jutnak egészen fiatal korukban, megszelídülnek, jámborokká lesznek s úgy követik az ápolójokat, mint valami kis kutya. Enni valót kapnak bőven, még jó fürdőt is és így sokáig elégedetten élnek; csak mikor öregedni kezdenek, akkor jut eszökbe, hogy a rabság mégis csak kellemtelen állapot, sokkal jobb itt a szép Nilus partján, hol kedvünkre járunk, uszkálgatunk és legelészgetjük.

Remélem, engemet nem fog senkinek sikerülni elfogni és így nem is fogtok sehol állatkertben vagy menaszériában látni. Ha mégis megesnék, hogy elfognának, tudom hogy bele hálnék és azt hallom, hogy egyik rab atyámfia sem él sokáig az idegen földön.

Azért tehát inkább csak ti látogassatok el ide hozzám, ti nem haltok bele. Ha pedig nem jösztek, hát éljete boldogul!

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXXIII. köt. 13-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Szabó Róza, Weisz Béla és Károly, Róth László.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Baloghy Feri. Ugy van, amint mondták neked: a »pilis« régi magyar szó s hajdan hegyet jelentett, a »keszi« meg mezőt. Idők jártával minden nyelvből ki szoktak veszni egyes szavak. A nyelvemvelők azonban rajta vannak, hogy az ily avult szókat és szógyököket kiássák a sírjokból, s nem egyet sikerült már nekik új életre ébreszteni. Nyelvtudományi fejtegetések azonban nem tartoznak a »Kis Lap« körébe. — **Ida néni.** A kéziratok már kezemben vannak s igekezem a dologban lehetőleg gyorsan eljárni. — **Kamer-mayer Györgyike.** Ismerem azt a kies vidéket, a hol nyaraltál, s örülök, hogy bő részed jutott a jóbul. — **Margalit Jenő.** Kezdő kis diáktól szebb írást nem követelhetek. De látom betűidben egy jobb írás csiráit. Üdvözöllek a »K. L.« zászlaja alatt. — **Deutsch testvérek.** Ugy látszik: nem fordítás a művecskétek, hanem valamely elbeszélés nyomán mondtátok el. Mint ilyen dícséretet is érdemel, de közlésre nem tartom alkalmasnak. — **Ványa Péter.** Közleményed ép úgy kerül bíráló olvasás alá, mint bármelyik társadé. Senki fiának, lányának nem kedvez Forgó bácsi a másik rovására. — **Manheimer testvérek.** A ti munkátok is sorát várja. A kedves levélnek megörültem s meleg vonzalmatok nyilatkozatát szívből köszönöm és viszonzom. — **Wenckheim Kriszta.** A köszönet a kiadó-hivatalt illeti meg. Én csak közbenjáród voltam. — **Tisza Lajos.** A számrejtvényed, mely legjobban sikerült, nem sokára fog megjelenni. A 2-ik számának a »Lajos« névben foglalt rövid o állja az utját, mert helyesen »jó« az a bizonyos szótag

s nem »jo«, »Sajó« ama folyó neve és ne valamint hogy — megfordítva — nem »Lajos« hanem »Lajós« nevet használunk. A 3. számot is kiadom. Beesülöm benned azt a férfias elhatározást, hogy mert más találta ki előtted a rejtett szótagot, nem közölted velem. Pedig, ha rányitottál (s ezt magadban tudtad) bátran beküldhetted volna. — **Szalay testvérek.** A kívánt számok végett a »Kis Lap« kiadó hivatalához forduljatok. — **Morávszky István.** A »Fenyvesek alatt« című kedves beszélyke Ida néni munkája s neve csak véletlenségből maradt ki a czikk alól. — *Több levélről a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

Leveleiknek piszkos volta s tisztátalan írása miatt S. I., H. S. és B. M. közleményeit nem vehetem tekintetbe.

Kis Értesítő.

Olvasóim közül sokan fordulnak hozzám, tudnék-e nekik aféle franczia »Kis Lap«-ot, hogy kedves gyakorlatul olvasnák. Most abban a helyzetben vagyok, hogy jó lélekkel ajánlhatok egyet. Ez a »Petit Français«, franczia gyermek-lap, mely minden hó 1. és 15-én jelen meg vonzó közleményekkel és csinos rajzokkal. Ára fél évre 3 frt. Szerkeszti és kiadja L. C. Lefebvre, franczia tanár, Nádor-uteza 20. sz.

Forgó bácsi.

Jótékonyág.

A dunaszerdahelyi tűzkárosultak javára: Dózsa Aranka (mint egy általa rendezett gyermeki színi előadás eredményét) 7 frt 53 krt.

A vízkárosultak javára: Mattiassich Margit 25 kr.

A tűzkárosultak javára: Mattiassich Margit 25 kr., Lövy Helena 7 frt 65 kr.

A bölcsöde javára: Mattiassich Margit 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek tere 3-ik sz., Athenaeum-épület
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.